

Open Monumentendag Medemblik

Zaterdag 9 september 2023 10 - 16 uur

Thema: **Levend Erfgoed**

Open Monumentendag wordt mogelijk gemaakt door

Open Monumentendag is voor mij een bijzondere dag. Op die dag ben ik altijd onderweg, als een toerist in eigen land en dan laat ik me weer verrassen door de prachtige monumenten die Nederland rijk is. Op 9 september kunt u mij, met deze folder in de hand, ergens in Medemblik aantreffen. Vorig jaar is het me

gelukt om op open Monumentendag negen monumenten te bezoeken, dit jaar ga ik voor de

10! En ook dan bezoek ik nog maar een fractie van de ongeveer 45 monumenten die, dankzij vele vrijwilligers, in onze gemeente zijn opengesteld. De een nog mooier, indrukwekkender of ontroerender dan de ander.

Al die monumenten zijn mij natuurlijk even lief, maar toch wil ik een geheime tip delen. Voor mij was dé verrassing van vorig jaar de gereformeerde kerk in Andijk. Van buiten een stoer en statig gebouw, van binnen uitermate kleurrijk en speels. Mocht u dit jaar maar tijd hebben voor één monument, dan raad ik u deze kerk in het bijzonder aan. Ik laat me in ieder geval ook dit jaar weer graag verrassen door allerlei voor mij nieuwe monumenten. Zie ik u ook??

*Jeroen Broeders
Wethouder Archeologie, erfgoed
en monumenten*

1

Naam: Huis van Oud

Adres: Grote Zomerdijk 33, 1687 PG Wognum

Website: www.decrommeleek.nl

Status: Gemeentelijk monument

Activiteit: Tentoonstelling Oud Speelgoed.

Aan de Grote Zomerdijk, tussen Wognum en Spanbroek, ligt het museum Huis van Oud, bestaande uit een authentieke woning en een stal. Het huisje dateert uit 1878 en is ingericht in de stijl van de jaren veertig en vijftig. De drie bedsteden, het granieten aanrecht en twee kolenschoufelen geven een indruk van wonen en leven halverwege de vorige eeuw.

In de stallen is de tentoonstelling Oud Speelgoed te bezichtigen.

Speciaal voor de Open Monumentendag is er koffie of thee met Westfrieze krentenmik voor € 3.

2

Naam: Polderschuit

Adres: Lekerveer nabij huisnr. 7, 1687 PB Wognum

Status: Varende erfgoed

Activiteit: Varen met de polderschuit en uitleg.

In zijn veldersboetje kon de bouwer schuilen voor de regen, daar lag wat gereedschap en hield hij schaf- en konkeltoed. Maar om zijn bouwteje te kunnen bereiken was hij, in ons waterrijke gebied, veelal op zijn schuit aangewezen. De vaarwegen waren belangrijk en de schuiten dienden niet alleen als het vervoermiddel tijdens het werken in de polders, maar na de oogst ook voor het transport van de gewassen. Via het water werd handel door heel Westfriesland gedreven. De polderschuit met platte bodem en geringe diepgang was ideaal om overal te kunnen komen. In de tijd dat de schuiten nog geen motor hadden, werd bij gunstige wind het zeil gezet. Anders voer men met de 'kloet'.

In de mooie Lekerveer is het nu goed toeven. Vanaf het water, in een oude polderschuit, vertelt de gids over het gebruik van de polderschuit door tuinders en vissers. Het is ook mogelijk een wandeling midden door het land te maken en een deel mee te varen. Neem kennis van de natuur en de historie van de Lekerveer. De gids vaart af zodra er genoeg mensen zijn.

3

Naam: Boerderij Welgelegen

Adres: Kerkstraat 1, 1687 AL Wognum

Website: www.decrommeleek.nl

Status: Rijksmonument

Activiteit: Diverse malen treedt het Brugorkest onder leiding van Thomas Eveleens op.

De boerderij Welgelegen is gebouwd in 1879. Het is een zogenoemde gekeerde Westfrieze stolp met staartstuk. De boerderij is grotendeels in originele staat met koegang, dars, paardenstal en vierkant. Het voorhuis bevat onder andere de koepelkamer en de pronkkamer, die ingericht zijn met 19^e-eeuwse meubelen. Opmerkelijk is de in Jugendstil beschilderde gang. Vanuit de gang is het voorhuis te bezichtigen. Op de koegang staan attributen voor kaas- en boterbereiding opgesteld, waaronder een kaaspers, botertijn en zoutvat. Voor € 3 is er koffie of thee met Westfrieze krentenmik verkrijgbaar.

4

Naam: Protestantse kerk

Adres: Raadhuisstraat 15, 1687 AH Wognum

Status: Rijksmonument

Activiteit: tentoonstelling van bijbels door de eeuwen heen.

Deze laatgotische kerk domineert het oude centrum van Wognum. Al zo'n duizend jaar geleden was er sprake van een aan de heilige Hiëronymus gewijde kapel die op de plaats van het huidige gebouw gestaan moet hebben. Het precieze bouwjaar van de kerk is niet bekend, de oudste grafsteen dateert uit 1602. De bakstenen toren uit de 15^e eeuw bestaat uit drie geledingen en een gemetselde spits met daarbovenop een zeemeermin. Voor de kerk staat een monument ter herinnering aan het koor De Wognummers en dirigent Willem Saal. In het interieur vallen onder andere de preekstoel en de herenbanken op, net als twee bijzondere herinneringsborden waarvan tekst en versieringen duiden op de Vrede van Breda (1667).

5

Naam: Stolpboerderij

Adres: Oosterstraat 7, 1654 JJ Benningbroek

De stolpboerderij, die pal naast de spoorlijn van de Stoomtrein Hoorn-Medemblik staat, is al heel oud. Volgens kenners gaan de houtverbindingen in de vierkant constructie terug tot ongeveer 1620. Door de jaren heen hebben hier veel boeren gewoond, soms wel met drie gezinnen tegelijk. Ook is de lange regel, waar 's winters de koeien stonden en de korte regel met de kalfjes, nog een beetje te herkennen. De laatste boer is rond 1955 vertrokken en daarna is het een woonboerderij geworden. Inmiddels is de boerderij een aantal malen verbouwd, het laatst in 2001. Hij is toekomstbestendig gemaakt en aan de eisen van de tegenwoordige tijd aangepast, maar met respect voor de ouderdom. Zo zijn de ruwe vierkantspalen waar het dak op rust gewoon eerlijk in het zicht gebleven. Achter de boerderij ligt een grote tuin met een appelboomgaard, hoogstam met oude rassen. In de tuin en in de boerderij is het goed toeven, zeker als de stoomtrein dagelijks luid puffend langskomt.

6

Naam: Protestantse kerk

Adres: Westerstraat 42, 1655 LB Sijbekarspel

Status: Rijksmonument

Activiteit: Demonstratie strovlechten en een fotogalerie met kermisfoto's. In de kerk wordt koffie en thee geschonken.

De basis van het huidige kerkgebouw dateert waarschijnlijk uit de 12^e eeuw. Het gaat hierbij om restanten van een romaanse, uit tufsteen opgetrokken, kerk. Op de eerste verdieping en in de berging beneden zijn hiervan nog overblijfselen zichtbaar. Mogelijk heeft al eerder dan de 12^e eeuw een houten kapel op de plaats van de huidige kerk gestaan. De kerk had oorspronkelijk een koor dat in 1815 gesloopt is. De toren die aan de westzijde stond, vermoedelijk uit de 15^e eeuw, is rond 1850 gesloopt. In de 16^e eeuw is de kerk grondig verbouwd. De muren werden opgemetseld met bakstenen en de romaanse vensters vervangen door hogere gotische glas-in-lood ramen. De koperen kroonluchters en de preekstoel dateren uit de 17^e eeuw. Het Van Dam orgel uit 1883 heeft nog zijn oorspronkelijke romantische toonzetting.

Strovlechten

In het kader van het thema Levend Erfgoed is er in de kerk een demonstratie strovlechten. Het strovlechten vindt zijn oorsprong in de traditie van het maken van Corn Dollies (de naam Corn Dollies is afgeleid van Corn Idol, graangodin). Deze traditie gaat terug tot voor de kerstening van Europa. De geest van het graan zou in de winter overleven in een figuur of symbool dat gemaakt is van de laatst geoogste graanschoof. Die keert terug op de akker in het nieuwe seizoen als Corn Dolly in de eerst geploegde voren. Het maken van Corn Dollies, oogstfiguren van tarwe- en haverhalmen, is uitgegroeid tot de kunst van het strovlechten van tegenwoordig.

7

Naam: Museum 't Regthuys

Adres: Dorpsstraat 48, 1657 AC Abbekerk

Status: Rijksmonument

Activiteit: Tentoonstelling kleding vanaf 1800 en naaischool werk.

Tot aan de Frans-Bataafse tijd (1795) was dit gebouw het centrum van bestuur en rechtspraak van de stede Abbekerk. De stede Abbekerk omvatte naast Abbekerk de dorpen Lambertschaag, Twisk en Midwoud. Gezien de jaartallen in steen heeft het Regthuys in 1759 en 1830 belangrijke verbouwingen ondergaan. Tot 1950 functioneerde het als raadhuis van de gemeente Abbekerk.

Het Regthuys heeft ook een verzameling oudheden, kleding en speelgoed. Op de begane grond is de kerker een vaste trekpleister. Verder wordt er aandacht besteed aan koken, de was en gereedschap uit vroeger tijden. Stichting Regthuys Abbekerk heeft de grote vitrine ingericht met kleding vanaf 1800. In de midden vitrine wordt het werk van de naaischool tentoongesteld.

8

Naam: Witte Kerkje / Cultuurhuis Abbekerk

Adres: Dorpsstraat 42, 1657 AC Abbekerk

Status: Rijksmonument

Het Witte Kerkje van Abbekerk is een eenbeukige kerk en heeft een toren met een bakstenen spits. Vermoedelijk zijn de muren van het kerkgebouw rond 1500 opgetrokken uit eerder gebruikt materiaal. In 1656 onderging de kerk een ingrijpende verbouwing. Een gevelsteen met jaartal verwijst hiernaar. Het interieur bevat een herenbank uit 1728, drie kleine koperen kronen en een door Knipscheer vervaardigd orgel uit de 19^e eeuw.

Buiten hangt een barometer. Deze is geschonken door Cornelis Donker, dijkgraaf van de Vier Noorder Koggen. In verband met zijn 25-jarig jubileum bood hij in 1878 alle gemeenten binnen zijn werkgebied een barometer aan.

9

Naam: Groene Kerkje

Adres: Noordeinde 28, 1658 CB Lambertschaag

Website: www.hetgroenekerkje.nl

Status: Rijksmonument

Activiteit: Gedurende de dag wordt het orgel een aantal keer bespeeld en zijn er rondleidingen in de kerk.

De kerk van Lambertschaag ligt met het naastgelegen kerkhof op een verhoging in het landschap en was oorspronkelijk gewijd aan de Heilige Lambertus. Aanwijzingen dat er in de 14^e eeuw al een kerkgebouw in Lambertschaag stond, zijn te vinden in de kerklijsten van het bisdom Utrecht.

Sinds 1974 is het kerkje eigendom van de gelijknamige stichting die concerten en andere culturele activiteiten in het gebouw organiseert. Haar huidige naam dankt de kerk aan de groen geschilderde toren. In de toren bevindt zich een zeer oud en gaaf uurwerk, vermoedelijk gemaakt in 1480. De luidklok in de kerktoren is in 1495 gegoten door Gerardus van Wou. Meerdere interieuronderdelen herinneren aan de oude functie van het gebouw waaronder een preekstoel uit 1633, drie grote tekstborden en een orgel. Het orgel is gebouwd in 1866 door de Firma L. van Dam & Zonen te Leeuwarden met gebruikmaking van veel onderdelen uit het oude orgel van Hoogkarspel.

10

Naam: Stolpboerderij Weizang

Adres: Dorpsweg 65, 1676 GD Twisk

Status: Rijksmonument

De Weizang is van buiten een Noord-Hollandse normaalstolp uit 1878, die 'staat op de weide' en onderhuids de sporen draagt van een lange geschiedenis. Het is namelijk de één na oudste bekende stolp van Westfriesland. Uniek is ook dat de volledige bewoningsgeschiedenis bekend is, inclusief de naam van de bouwer: Volkert Oude Jannis die de oorspronkelijke Westfriese stolp in 1576 of 1577 liet bouwen en er voor die tijd groots boerde met vijftien koeien.

De kaaskelder en het eikenhouten vierkant zijn 16^e-eeuws, de knechtenkamer met twee bedstedes stamt uit de 18^e eeuw. De aangebouwde in oorspronkelijke staat verkerende stolpschuur is in 1899 gebouwd en verbonden via een tussenstuk (de staart) aan de boerderij. Voorheen liep de lange regel bijna geheel van voor naar achter en was dit enige tijd de langste koegang van Twisk, waar vijfendertig koeien stonden.

11

Naam: Twisca museum

Adres: Dorpsweg 87, 1676 GG Twisk

Het pand werd in 1889 gebouwd als bewaarschool (de voorloper van de latere kleuterschool) en woning voor de onderwijzeres. De ontwerper was timmerman G. Dammes. In 1910 werd de bewaarschool verbouwd tot gemeentehuis. Tijdens deze verbouwing werd ook een woning gebouwd voor de veldwachter en diens vrouw die conciërge was. In 1963 werd het geheel opnieuw ingrijpend verbouwd. Op 1 januari 1979 ging de gemeente Twisk op in de gemeente Noorder-Koggenland en verviel de functie van gemeentehuis. Daarna was het gebouw als bankgebouw in gebruik, vervolgens als dubbel woonhuis. In de voorgevel staat het wapen van Twisk: drie gouden bonenstaken op een blauwe achtergrond.

De historische vereniging Twisk heeft het pand ingericht als Twisca museum.

12

Naam: De Twisker Vermaning, doopsgezinde kerk

Adres: Dorpsweg K 149, 1676 GK Twisk

Status: Rijksmonument

Activiteit: 3 miniconcertjes van Os Bravos. Om 10:30 uur, 11:45 uur en 14:15 uur. Portugese en Braziliaanse muziek die raakt, door de nostalgische klank, of die juist opvrolijkt door het aanstekende zomerse ritme.

Deze door de Medemblicker stadsarchitect A.T. van Wijngaarden ontworpen Vermaning werd in 1868 in gebruik genomen door de doopsgezinden van Twisk en Abbekerk. De 'nieuwe Vermaning', die de tot dan toe gebruikte 'schuurkerk' verving, werd gebouwd in de daarvoor aangekochte tuin van de weduwe Maartje Slot. De voorgevel is symmetrisch van opzet. De gedenkstenen in deze gevel onthullen de namen van de diakens, de dominee (toen leeraar geheten) en de twee jongens die de eerste steen mochten leggen. De eenbeukige bakstenen kerk is door een zadeldak met blauw geglazuurde Hollandse pannen gedekt. Op de hoeken staan steunberen en op de nok staat een klokkenstoel. In de kerk treft u de originele houten banken, vloerdelen en kansel. Het in uitstekende staat verkerende Van Dam orgel is veel ouder dan tot voor kort werd aangenomen.

Mede dankzij een subsidie van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed is de Vermaning recent (begin dit jaar) gerestaureerd. De voor- en westgevel zijn hersteld en opnieuw gevoegd, maar het is vooral de kerkzaal die er weer uitziet als bij de oplevering in 1868. Heel bijzonder is dat kerkattributen als doopstoel en bidbank, die stonden te verstoffen, in oude glorie zijn hersteld.

13

Vervallen.

14

Naam: Station Twisk

Adres: Westeinde 3, 1674 PP Opperdoes

Website: www.museumstoomtram.nl

Status: Provinciaal monument

Activiteit: Er vinden demonstraties plaats en er worden rondleidingen gegeven over hoe de gebouwen tussen 1887 en 1935 als station functioneerden.

Het stationsgebouw van Twisk is een goed voorbeeld van een plattelandstation. Het karakteristieke gebouw bestaat uit twee delen: een dienstwoning voor de haltechef en een chefskantoor met wachtruimte voor de reizigers. Daarnaast is er een vrijstaand toiletgebouw aanwezig.

Net als alle stationsgebouwen tussen Hoorn en Medemblik, is station Twisk gelijk met de lokaalspoorweg in 1887 opgeleverd. Het is gebouwd naar een ontwerp van architect Krieger voor de Hollandsche IJzeren Spoorweg-Maatschappij en was tot aan de opheffing van het reizigersvervoer in 1935 in gebruik.

De perrons, zijsporen en verdere inrichting van de stationsomgeving zijn in de toestand anno 1926 teruggebracht. In Twisk is het zijspoor langs de losweg opnieuw aangelegd. Deze diende vroeger voor de aan- en afvoer van gereedschappen, machines, vee en landbouwproducten.

15

Naam: Dorpskerk van Opperdoes

Adres: Kerkebuurt 16, 1674 ND Opperdoes

Website: www.dorpskerkopperdoes.nl

Status: Rijksmonument

Tentoonstelling: Schilderijen van Lidy Swier

Activiteit: Fijtje Groot-Portengen vertelt een middeleeuws verhaal waarin de kerk een rol speelt om 11, 13 en 15 uur. Promotie van de Opperdoezer Ronde.

De laatgotische dorpskerk in Opperdoes is vermoedelijk herbouwd na plundering van het dorp door Grote Pier in 1517. Het kerkinterieur bevat onder andere een rijkversierde preekstoel uit 1688 en verschillende onderdelen uit de 18^e eeuw waaronder een gerestaureerd tekstbord, gerestaureerd orgel en een fraai doophek.

Het kerkgebouw is eigendom van Stichting Dorpskerk van Opperdoes en Almersdorp en heeft tegenwoordig voornamelijk een culturele en sociaal-maatschappelijke functie. Daarnaast stimuleert de stichting de religieuze functie van het monument. Het gebouw is bijzonder geschikt voor uitvaarten en kerkelijk of burgerlijk huwelijk. Op het terras naast de kerk kunt u genieten van koffie, thee of frisdrank met Opperdoezer jodekoek.

De Opperdoezer Ronde

Bij het thema Levend Erfgoed mag natuurlijk de Opperdoezer Ronde niet ontbreken. Het aardappelras dat uitsluitend rond ons dorp Opperdoes wordt verbouwd. Het ras gedijt het beste op de wat hoger gelegen zavel-rijke gronden in dit deel van Noord-Holland.

De Opperdoezer Ronde is sinds 1996 een beschermde oorsprongsbenaming. De delicatessa bevat veel vitamines en hoogwaardige eiwitten. Doordat de aardappel vastkokend is, is deze zowel geschikt voor koken als bakken, en wordt in gekookte vorm veelal met gesmolten boter geserveerd. De kenmerkende smaak moet je geproefd hebben!

Tijdens de Monumentendag kunt u van alles te weten komen over deze Opperdoezer Ronde. Als u onze monumentale Dorpskerk bezoekt is daar tevens ons 'erfgoed' te vinden. Informatie over onze aardappel maar ook de mogelijkheid om ze te kopen.

We heten u van harte welkom!

16

Naam: Brakemolen

Adres: Brakeweg 67, 1671 LP Medemblik

Status: Rijksmonument

Activiteit: gids licht werking van de molen toe

Deze Amerikaanse windmotor of ook wel roosmolen van het merk Aeolus is de enige in ons land die nog maalvaardig is. In 1927 leverde de Eerste Nederlandsche Windmotoren fabriek uit Groningen de molen voor de bemaling van de Brake, het Lichtewater, de Poel en de Wijmers. Deze Aeolus (Aeolus was een zoon van Poseidon die door Zeus werd aangesteld als de bewaarder van de winden) windmotor heeft een roosdiameter van 7 meter,

een as hoogte van 7.8 meter en de totale hoogte 11.4 meter. De Brakemolen verving samen met twee andere poldermolens de oorspronkelijke achtkante vijzelmolen.

De molen is eigendom van stichting De Brakemolen.

17

Naam: Wieringermeer Boerderij

Adres: Brakeweg 61, 1671 LP Medemblik

Voorheen stond hier een prachtige Westfriese stolp die in 1949 door hooibroei verloren is gegaan. Toen is deze boerderij teruggebouwd, exact volgens de tekeningen uit 1932 van het type Q7. Dit model is een traditionele ontginningsboerderij speciaal voor akkerbouw bedrijven ontworpen. Er is nog veel in de boerderij en het woonhuis van terug te vinden. Hiermee is het de enige Wieringermeerboerderij in het buitengebied in de regio Medemblik.

In het pand is ook de Oudheidkundige Vereniging Medenblik, met een deel van hun collectie, gevestigd.

18

Naam: Balkenloods

Adres: Keern bij Westerhavensluis, 1671 GK Medemblik

Status: Rijksmonument

Activiteit: Vertelling met hapje en drankje

Aanvankelijk werd gedacht dat de Balkenloods uit hetzelfde jaar als de Westerhavensluis stamt. Bouwtekeningen in het Westfries Archief toonden echter aan dat de loods in 1928 gebouwd is. De balkenloods is een historisch toonaangevend gebouw dat tijdens de Zuiderzeewerken gebruikt werd voor de opslag van waterkeringsbalken. De balken werden destijds gebruikt om, indien de sluisdeuren niet naar behoren functioneerden, de polder droog te houden. Het grote verschil in peilniveau tussen de polder en haven (ca. 2 m70) zou er anders voor zorgen dat de polder snel vol loopt. Vanuit de loods is de werking van de sluis goed te observeren.

19

Naam: Meelmolen De Herder

Adres: Westerdijk 3, 1671 GA Medemblik

Website: www.meelmolendeherder.nl

Status: Rijksmonument

Op de locatie van molen De Herder stond vroeger de Westerveermolen, een van de twee molens in Medemblik waar bakkers en bierbrouwers hun graan lieten malen. De Westerveermolen raakte in verval en werd in 1948 gesloopt. In 1985 werd de stichting De Medemblikker Meelmolen opgericht met als doel de molen te herbouwen. Nadat men de romp van een Zaanse oliemolen uit de 17^e eeuw had gekocht, startte in 1986 de herbouw. In 1990 werd molen De Herder door prins Claus, de toenmalige beschermheer van De Hollandsche Molen, officieel in gebruik gesteld.

20

Naam: Verenigingsgebouw Sint Pieter

Adres: Ridderstraat 9, 1671 CS Medemblik

Website: www.hetsintpieter.nl

Status: Rijksmonument

Het rooms-katholieke verenigingsgebouw Sint Pieter is gebouwd naar een ontwerp van architect W.N. Vlaming en werd in 1915 ingewijd en in gebruik genomen. Het hart van het gebouw is de grote zaal met toneel waar aanvankelijk toneelvereniging Sint Pancratius uitvoeringen gaf. Nu is het de thuisbasis van de Medemblikker Toneel Groep Sint Pieter. Vanaf het allereerste begin bood het gebouw ook onderdak aan de Vincentiusvereniging en haar bibliotheek. Hoewel deze vereniging in Medemblik inmiddels is opgeheven, bestaat er nog altijd een Sint Vincentiuszaal. Verenigingen die tegenwoordig van het Sint Pieter gebruik maken zijn het koor Unciaal, Harmonie Crescendo en zangvereniging Medemalaca Vocali. Voor velen was en is dit een plek van plezier!

Op Open Monumentendag staan de deuren van de grote zaal open. Het interieur van deze ruimte is nog grotendeels origineel.

21

Naam: Bonifaciuskerk

Adres: Kerkplein 9, 1671 CR Medemblik

Website: www.bonifaciuskerkmedemblik.nl

Status: Rijksmonument

Activiteit: Gedurende de dag zijn er rondleidingen met een gids.

De Bonifaciuskerk is eigendom van de Protestantse Gemeente Medemblik. De geschiedenis van de kerk gaat terug tot de vroege middeleeuwen, de oudste schriftelijke vermelding dateert uit 1118. De bouw van het huidige bakstenen gebouw vond plaats in de 15^e eeuw maar als gevolg van brand is het schip in de 16e eeuw tweemaal herbouwd. In 1860 werd het oostelijk deel van de kerk wegens bouwvalligheid gesloopt. In de Bonifaciuskerk bevindt zich het Pieter Backer orgel uit 1671. Bezienswaardig zijn de gebrandschilderde ramen en het graf van de Schotse edelman Lord George Murray.

De gidsen van de kerk geven u graag een rondleiding.

22

Naam: Station Medemblik

Adres: Dam 1-2, 1671 AW Medemblik

Website: www.museumstoomtram.nl

Status: Provinciaal monument

Activiteit: Een extra locomotief staat op het station en er vinden demonstraties plaats. Er worden rondleidingen gegeven over hoe de gebouwen tussen 1887 en 1935 als station functioneerden en er wordt over de locomotief verteld.

Dit voornamelijk station langs de spoorlijn Hoorn-Medemblik is nu het eindpunt van de Museumstoomtram Hoorn-Medemblik. Oorspronkelijk was Medemblik het beginpunt. Het is samen met de lokaalspoorweg in 1887 opgeleverd voor de Hollandsche IJzeren Spoorwegmaatschappij en was tot aan de opheffing van het reizigersvervoer in 1935 in gebruik. Het stationsgebouw, eigendom van de Museumstoomtram, is in de jaren 2006-2007 gerestaureerd. Daarbij zijn de verschillende vertrekken zoveel mogelijk in oude staat teruggebracht.

Op termijn zal ook het vrijstaande dienst- en toiletgebouw, dat tot 1955 tussen het stadhuis en het stationsgebouw heeft gestaan, worden herbouwd.

23

Naam: Joodse begraafplaats

Adres: Oude haven/ hoek Bangert, 1671 AX Medemblik

Status: Rijksmonument

Activiteit: mini-tentoonstelling

In 1765, nog voor de bouw van de synagoge aan het Ged. Achterom, werd aan de Oude Haven/hoek Bangert een begraafplaats gekocht. Op de begraafplaats, die in 1985 werd gerestaureerd, staan nog 33 grafstenen. Medemblik was een kleine, maar wel zelfstandige Joodse gemeente. Voor de Tweede Wereldoorlog waren er nog maar tien Joden woonachtig, waarvan het merendeel in april 1942 de stad werd uitgedreven. Op de sabbat (de zaterdag) en andere Joodse feestdagen mag het Joodse graf niet bezocht worden en is de Joodse begraafplaats dan ook voor bezoekers gesloten. Een Joodse begraafplaats is net zo heilig als een synagoge en een Joods graf mag liever alleen bezocht worden door familieleden. Mannen dienen op de begraafplaats het hoofd te bedekken.

24

Naam: Synagoge

Adres: Ged. Achterom 43, 1671 AE Medemblik

Status: Rijksmonument

Net als naar andere steden aan de Zuiderzee, kwamen Joodse handelaars al vrij vroeg in de achttiende eeuw naar Medemblik. Over het ontstaan van de Joodse gemeenschap is weinig bekend, maar in 1808 werd aan het Ged. Achterom een synagoge gebouwd. De Joodse gemeenschap had in die tijd een voorzanger en een godsdienstonderwijzer. In 1926 verkocht de Joodse gemeenschap haar 'sjoel'. Rond die tijd leefde nog slechts een tiental Joden in de stad. Het gebouw had daarna in de loop der jaren vele functies: opslag, garage, moskee, wijkcentrum, expositieruimte. Rond 1970 was het gebouw in zo een erbarmelijke staat, dat de gemeente overging tot herstel in 1981. Vandaag de dag is er een schoonheidssalon in gevestigd.

25

Naam: Doopsgezinde Kerk

Adres: Tuinstraat 7, 1671 AH Medemblik

Status: Rijksmonument

De doopsgezinde kerk, ook wel vermaning genoemd, is een schuilkerk uit de 17^e eeuw. Aan de straatzijde bevindt zich een woning waarachter het eigenlijke kerkgebouw is gesitueerd. In de 19^e eeuw werd het gebouw sterk gemoderniseerd. Uit deze periode dateert zowel de voorgevel als een deel van het interieur. De vermaning in Medemblik is eigendom van de Verenigde Doopsgezinde Gemeente Barsingerhorn, Zijpe, Wieringermeer en Medemblik en wordt eens in de twee weken voor de eredienst gebruikt.

26

Naam: Woonwinkelpand Huis met de luifel

Adres: Nieuwstraat 58, 1671 BG Medemblik

Status: Rijksmonument

Activiteit: Expositie Iconen van de Gouden Eeuw.

Dit bijzondere pand werd aan het eind van de 16^e eeuw aan de stadsgracht gebouwd als woon-werkhuis. Op het erf stond in de 17^e eeuw een woonhuis met kleine winkel, pakhuis en schuur. Rond 1800 werd het gebruikt als een 'ijzer- en gereedschapswinkel'. De balansen uit die tijd zijn zowel in de winkel als in het woonhuis terug te vinden. Op een publieke veiling in 1923 kocht ene Bos het woonwinkelpand voor 4460 gulden voor zijn groente- en fruithandel. In 2020/2022 is het pand compleet gerestaureerd waarbij authentieke details bewaard zijn gebleven.

27

Naam: Het Scheve huis

Adres: Vooreiland 11, 1671 HN Medemblik

Status: Rijksmonument

Het huis Vooreiland 11 werd gelijktijdig met de naastgelegen panden op nummer 10 en 12 gebouwd. Vermoedelijk werden de drie huizen kort na de aanleg van de Eilandshaven in 1631-1632 opgetrokken. Het is zeker dat de panden in de 19^e eeuw in gebruik waren als pakhuis. Aan het eind van die eeuw kreeg nummer 11 opnieuw een woonfunctie. Het pand is gebouwd

in renaissancestijl, met fraaie 17^e-eeuwse trapgevels. De bakstenen gevels worden geled door natuurstenen banden en waterlijsten. Een fries loopt door over de drie gevels en is voorzien van vijf gevelstenen. Uiterst links en uiterst rechts bevinden zich twee zeilschepen. De drie gevelstenen daartussenin beelden 'hoop' of 'wijsheid', 'geloof' en 'matigheid' uit.

28

Naam: Het Nederlands Stoommachinemuseum

Adres: Oosterdijk 4, 1671 HJ Medemblik

Website: www.stoommachinemuseum.nl

Status: Rijksmonument

Activiteit: Gedurende de dag zijn er rondleidingen met de vrijwilligers.

Het Nederlands Stoommachinemuseum is gehuisvest in het voormalige gemaal de Vier Noorder Koggen, dat dateert uit 1869. Een belangrijk onderdeel van het museum is de oorspronkelijke installatie. De indrukwekkende centrifugaalpomp en zijn aandrijving geven een beeld van datgene waartoe men ruim honderdvijftig jaar geleden al in staat was. In het museum wordt een gevarieerde collectie stoommachines uit dit stoomverleden gerestaureerd en tentoongesteld.

Op 9 september is het Nederlands Stoommachinemuseum gratis toegankelijk voor bezoekers. Op die dag zal het museum onder stoom zijn en zullen de medewerkers de werking van het monumentale gemaal demonstreren. Een aantal jaren terug onthulden archieven de naam van de ontwerper, Boote de Vries, eerst een molenbouwer, maar uiteindelijk een deskundige die meerdere stoomgemalen ontwierp. Vrijwilligers verzorgen ter gelegenheid van Open Monumentendag ook rondleidingen met als focus niet de machines, maar de gebouwen!

29

Naam: Molen De Hoop

Adres: Zijdwerk 15, 1693 NZ Wervershoof

Status: Rijksmonument

Website: www.wervershoofsemolen.nl

Expositie: Theo Koomen

Activiteit: In de Vang en op het terras is koffie met taart of koek en er zijn drankjes en snacks te verkrijgen.

Vanaf 1889 is de achtkantige stellingmolen het gezichtsbepalende pand wanneer men Wervershoof binnen rijdt. Deze molen die 'op de wind' en elektrisch kan malen is nog steeds in gebruik en daarmee bijna uniek in Nederland. In de molen is de expositie over Nederlands beroemdste sportverslaggever Theo Koomen te zien. De geboren en getogen Wervershoover wordt middels deze expositie geëerd op een plek die hij vast zelf ook zou hebben gekozen. Daarnaast is er op de begane grond een wisselende expositie.

30

Naam: Stolpboerderij

Adres: Hoek 15, 1683 AA Wervershoof

Deze beeldbepalende boerderij is in 1875 gebouwd. De boerderij is met riet gedekt en heeft aan de voorzijde een dakspiegel en houten topgevel. De ronde ramen zijn na de verbouwing gebleven en origineel. De huidige bewoners hebben de boerderij geheel verbouwd met hergebruik van materialen.

Vanaf 1939 boerde Piet Smit op de boerderij. Hij woonde en werkte hier met zijn vrouw en veertien kinderen. In 2021 werd de familie Hoedt eigenaar.

31

Naam: Woning (1910) met zaagtandschuur (1924)

Adres: Dorpsstraat 22, 1693 AG Wervershoof

Activiteit: tentoonstelling schilderijen van Cornelis van Rootselaar.

Cornelis van Rootselaar (1879-1954), gaf als huisschilder en vrijetijdsschilder tekenlessen aan avondscolen en dagcursussen in Westfriesland. Hij woonde en werkte aan de Dorpsstraat 22 en had zijn atelier in de zaagtandschuur achter het huis.

Uit zijn nalatenschap heeft Stichting Oud Wervershoof ruim twintig schilderijen ontvangen. Deze zijn tijdens Open Monumentendag te bezichtigen in zijn voormalig schildersatelier. Zijn stijl is breed en bevat o.a. winterlandschappen, dorpsgezichten, ambachtelijke taferelen, huizen, dieren, portretten en Westfriese taferelen.

32

Naam: St. Werenfriduskerk

Adres: Dorpsstraat 71, 1693 AC Wervershoof

Status: Rijksmonument

Activiteit: Rondleidingen met een gids. Voor kinderen is er een speurtocht met opdrachten door de kerk.

De kerk dateert uit 1875. Architect was Th. Asseler, bouwheer van verscheidene kerken in het bisdom Haarlem. In vijftien maanden tijd werd de kerk met toren (56 meter) gebouwd: een hele prestatie! Kosten 140.000 gulden. Bijzonderheden in de kerk zijn het orgel, met een eigen zuidelijk klankkarakter en de fraaie preekstoel met op de kuip het leven van Johannes uitgebeeld. De veertien kruiswegstaties (periode 1905-1911) zijn geschilderd door de Haarlemmer Frans Loots.

Door de jaren heen zijn verschillende restauraties uitgevoerd. Ook de fundering van de toren werd verbeterd, alhoewel de toren niet meer helemaal recht staat.

St. Werenfridus behoorde tot het gezelschap van St. Willibrord. Vanuit Engelse en Ierse kloosters kwamen zij rond 690 naar onze streek om het christendom te verkondigen. In de kerk staat een beeld van St. Werenfridus. Zijn gedenkdag is 14 augustus.

33

Naam: Stolpboerderij

Adres: Bangert 28, 1619 GJ Andijk

Status: Rijksmonument

Deze stolpboerderij uit 1894 staat in een van de oudste gedeelten van Andijk.

De boerderij werd in 1919 met een vierkant uitgebreid. In het achtergedeelte bevindt zich een particulier museum met schilderijen, wandkleden, oud tuindersgereedschap en gebruiksvoorwerpen. Een deel van de tuin is als beeldentuin ingericht en er zijn oude agrarische machines te zien.

34

Naam: Dijkmagazijn Poldermuseum Het Grootslag

Adres: Dijkweg 319a, 1619 JH Andijk

Website: www.poldermuseum.nl

Activiteit: tentoonstelling over de bloembollenteelt met oude foto's, boeken en materialen.

Dit dijkmagazijn, gebouwd in 2005, is een nabootsing van de vijf dijkmagazijnen langs de Noorderdijk van Enkhuizen tot het huidige gemaal de Vier Noorder Koggen aan het Kagerbos. Het magazijn is het depot van veel agrarische gebruiksvoorwerpen, gereedschap en werktuigen uit de tijd van onze voorouders. Hier worden ook een aantal landbouwmachines uit de nalatenschap van Jan Buijsman bewaard, evenals archeologische vondsten van duizenden jaren geleden. Onze vrijwilligers kunnen u veel vertellen over de achtergrond van de voorwerpen.

Stichting Oud Andijk besteedt deze dag aandacht aan de bloembollenteelt met oude foto's, boeken en materialen uit haar eigen collectie.

35

Naam: Gereformeerde kerk

Adres: Middenweg 4, 1619 BL Andijk

Website: www.monumentalekerkandijk.nl

Status: Rijksmonument

Architect Egbert Reitsma beschouwde dit in 1930 voltooide bouwwerk als zijn beste ontwerp op kerkelijk gebied. Inderdaad, veel van wat hij in de voorgaande projecten had beproefd, kwam hier samen: de zorgvuldige groepering van de verschillende onderdelen tot een aan alle zijden boeiend geheel, de verhouding ten opzichte van de omgeving, de afwisselende metselpatronen met overvloedig gebruik van mondsteen, de inwendige ruimtewerking en niet in de laatste plaats de rijke decoratie. Niet zonder reden sprak men in Westfriesland van de 'gereformeerde kathedraal'. Bij de uitgang staat een miniatuurkerkje voor giften die gebruikt worden voor onderhoud van het gebouw.

36

Naam: Hoedenmuseum Zet 'm op

Adres: Hornpad 11, 1619 BP Andijk

Website: www.hoedenmuseum.nl

Wil Gorter uit Andijk verzamelt al ruim vijftientig jaar hoeden. Sinds 2001 kan iedereen die collectie komen bekijken. Ze heeft niet alleen hoeden voor mannen, vrouwen en kinderen, maar ook allerlei spullen die met hoeden te maken hebben, zoals hoedenspelden, dozen, boeken en tijdschriften. Wil vertelt de bezoekers graag over haar verzameling. Ze maakt zelf ook hoeden, dus ze weet letterlijk en figuurlijk van de hoed en de rand!

Het museum heeft beperkte openingstijden, maar met een groep vanaf zes personen kun je altijd een afspraak maken. Op Open Monumentendag is Wil's Hoedenmuseum van 10 tot 16 uur geopend en hoef je natuurlijk geen afspraak te maken.

37

Naam: Stolpboerderij

Adres: Schoolweg 2 en 3, 1619 AL Andijk

Aan de Schoolweg nummer 2 en 3 in Andijk staat een heel karakteristieke stolpboerderij uit 1829, die vanaf 1959 bewoond wordt door de families Kooiman. In de boerderij op nummer 3 zijn de schouw met prachtige details, de stookplaats en de vloer met een unieke cirkelvormige decoratie een bezienswaardigheid. De kasten hebben de voormalige bedsteedeuren in de originele kleuren.

De noordzijde van nummer 2 geeft goed weer hoe een historisch pand aan de huidige tijd aangepast kan worden met behoud van de authentieke sfeer.

Op Open Monumentendag 2022 is deze unieke boerderij te bezichtigen. Een buitenkans, u aangeboden door de bewoners Alie Schenk-Kooiman van nummer 3 en familie Lolke Kooiman wonend op nummer 2.

38

Naam: Sluispoldermolen

Adres: Aan het Sluispolderpad, tussen de huisnummers Hauwert 129 en 131, Hauwert

In de Sluispolder staat deze stalen windmotor uit 1938. Het is de vervanger van de laatste houten molen. De toren is tien meter hoog, het windrad heeft een doorsnede van zeven en een halve meter. De ruilverkaveling maakte de binnenspolders en hun molens overbodig. De meeste molens werden afgevoerd als oud ijzer. Alleen de molen van de Sluispolder staat er nog als monument voor de ondernemende boeren en tuinders. De gerestaureerde molen is op 28 juni 2013 weer in gebruik genomen.

39

Naam: Witte kerkje

Adres: Hauwert 95, 1691 EC Hauwert

Status: Rijksmonument

Activiteit: Doorlopende voorstelling van Hauwerters met muziek en zang.

Deze kerk is van oorsprong een middeleeuwse kruiskerk, gebouwd met het schip naar het oosten op een hoge plek midden in het dorp. Tot de reformatie in 1572 was het een rooms-katholieke kerk, een aantal wijdingskruisen uit die periode is nog zichtbaar. Na de laatste restauratie werd besloten tot een breder gebruik van het gebouw. Momenteel is de kerk van een accountant en wordt doordeweeks gebruikt als kantoor. In het weekend mag Hauwert in Concert en het Historisch Genootschap Hauwert het gebouw gebruiken. Dat geldt ook voor een afscheid of uitvaart.

De stichting Hauwert in Concert stelt een podium beschikbaar voor alle soorten muziek. Tijdens Open Monumentendag treden inwoners van Hauwert voor u op met muziek en zang.

40

Naam: Oude bakkerij

Adres: Hauwert 65, 1691 EB Hauwert

Ooit waren er in Hauwert vijf bakkers. De laatste bakker van Hauwert, Simon van Diepen, is net voor de jaarwisseling gestopt met het uitventen van brood en koek in Hauwert en omliggende dorpen. Hij bakt nog wel op verzoek speculaaspoppen voor de ouderenbond.

De bakkerij is gebouwd in 1856 op een erf waar voorheen tweehonderd jaar een meelmolen stond.

In 1856 is Wessel Spoelder de eigenaar. Hij verkoopt de zaak in 1858 aan Jan Bais. Die bakte er tot Jan Peereboom in 1899 de zaak overneemt. In 1910 wordt de zaak gekocht door Jan Blokdijk voor zijn schoonzoon Cornelis Balk. Cornelis heeft één zoon, maar die wordt liever tuinder. Daarom wordt de bakkerij in 1929 verkocht aan Jacob Bruin. In 1956 doet die de bakkerij over aan zijn oomzegger Cor Bruin. De vader van de laatste bakker, Simon van Diepen, koopt het spul in 1970. Simon zet de bakkerij voort van 1979 tot en met 2022. Tijdens Open Monumentendag is de voormalige winkel en bakkerij uit 1856 te bekijken.

41

Naam: Protestantse kerk

Adres: Oosteinde 44, 1678 HT Oostwoud

Website: www.pg-thomas.nl

Status: Gedeeltelijk rijksmonument

De protestantse kerk van Oostwoud is in 1753 gebouwd op de plaats waar een zeer oude kerk heeft gestaan. Deze kerk was gewijd aan Sint Gangulphus. De preekstoel dateert uit de 17^e eeuw en in de houten toren hangt een klok met inscriptie uit 1616. De noordelijke uitbouw is gebouwd in de 19^e eeuw.

42

Naam: Museum De Baan

Adres: Oosteinde 47, 1678 HR Oostwoud

Het museum, geopend in 1999, is gevestigd in een schuur achter het gezichtsbepalende pand Oosteinde 47. Het laat de ontwikkeling van de auto en de fiets zien. Er worden onderdelen nagemaakt om auto's en fietsen te kunnen restaureren. De oudste auto dateert uit 1923. De collectie bestaat verder uit kleding en ondergoed, vanaf 1780 tot heden, zondagse, doordeweekse, bruids- en rouwkappen, kralentasjes en beursjes, wasmachines en wasstampers.

43

Naam: Kolfvereniging De Vergulde Vos

Adres: In café De Post, Tripkouw 28, 1679 GJ Midwoud

Status: Levend erfgoed

Het thema van open monumentendag 2023 is 'levend erfgoed'. Café de Vergulde Vos ging in de jaren negentig van de vorige eeuw in vlammen op. Daarmee verloor Oostwoud niet alleen haar laatste café maar ook de kolfbaan. Het café ging verloren, maar de kolfsport kan in Oostwoud/Midwoud nog steeds beoefend worden. En al is café de Post geen monument, de kolfsport is dat zeker wel en daarom nodigen we u uit om boven in de cultuurzaal de sfeer van weleer op te komen snuiven. En wie weet wordt u wel gegrepen door deze eeuwenoude sport.

Tussen de andere spelen die in de Middeleeuwen geliefd waren, zoals klootschieten en bikkelen, ontwikkelde het kaatsen zich samen met 'het spel metten colve' tot de meest beoefende sport van die tijd. Oorspronkelijk was het een buitensport, waarbij de spelers met zo weinig mogelijk slagen probeerden een aangewezen doel, bijv. een boom, te raken. Of om met een vooraf afgesproken aantal slagen zover mogelijk te komen. De uitbaters van herbergen en uitspanningen zagen hun klanten liever niet achter de bal uit het zicht verdwijnen en zo ontstond de kolfversie die vandaag de dag nog gespeeld wordt op een speelveld tussen twee palen.

Er zijn nog 28 clubs actief, waarvan 27 in de kop van Noord-Holland en één in Utrecht.

Gezegden en uitdrukkingen voortgekomen uit het kolfspel zijn o.a.:

Paal en perk stellen

Met de natte vinger

De eerste klap is een daalder waard

Dat is een kolfje naar mijn hand

De plank mis slaan

44

Naam: Huis Midwoud

Adres: Midwouder Dorpsstraat 17, 1679 GB Midwoud

Status: Gemeentelijk monument

Huis Midwoud is het voormalige gemeentehuis van Midwoud dat als zodanig tot 1979 dienst deed. De begane grond van het pand en de achterliggende dorpschool met onderwijzerswoning stammen uit 1848.

In 1881 wilde men het raadhuis meer uitstraling geven. De Medemblicker stadsarchitect Arnoldus van Wijngaarden werd aangesteld om de verbouwing te leiden en heeft er een verdieping bovenop gebouwd. Het nieuwe gemeentehuis kreeg zo een ruimere raadzaal en een gepleisterde gevel, ontworpen in eclectische stijl. Het gebouw fungeert nu als woning en (film)concertzaal. Op Open Monumentendag wordt er uitleg gegeven over de geschiedenis en het herstel van het pand.

45

Naam: Stolpboerderij

Adres: Midwouder Dorpsstraat 39, 1679 GC Midwoud

De stolpboerderij is in 1913 gebouwd in opdracht van veehouder Cornelis Wit. De lange regel bood plaats aan zestien koeien. Later is zijn dochter A. Ham-Wit met haar man op de boerderij gaan wonen en is de boerderij verbouwd voor opslag van fruit voor hun fruitkwekerij. Mevr. A. Ham-Wit heeft met een korte onderbreking zo'n 80 jaar in de stolpboerderij gewoond. In 2001 is de stolpboerderij verkocht aan de huidige bewoners, de familie Keijzer. Zij hebben de stolpboerderij verbouwd met behoud van de originele details. Historische Vereniging Midwoud/Oostwoud heeft dit pand beschreven in hun Jaarboek 2002 en erkend met een Boogie (Westfries woord voor schouderklopje) in 2008. Er wordt tijdens de rondleiding uitleg gegeven over het vroegere gebruik en de huidige functie van de stolpboerderij als woonboerderij.

Ook wordt verteld over de verrassingen die de huidige bewoners ontdekten tijdens hun verbouwing.

WOGNUM

- 1 Grote Zomerdijk 33
- 2 Lekerveer nabij huisnr. 7
- 3 Kerkstraat 1
- 4 Raadhuisstraat 15

BENNINGBROEK

- 5 Oosterstraat 7

SIJBEKARSPEL

- 6 Westerstraat 42

ABBEKERK

- 7 Dorpsstraat 48
- 8 Dorpsstraat 42

LAMBERTSCHAAG

- 9 Noordeinde 28

TWISK

- 10 Dorpsweg 65
- 11 Dorpsweg 87
- 12 Dorpsweg 149

OPPERDOES

- 13 Westeinde 4

- 14 Westeinde 3
- 15 Kerkebuurt 16

MEDEMBLIK

- 16 Brakeweg 67
- 17 Brakeweg 61
- 18 Keern bij Westerhavensluis
- 19 Westerdijk 3
- 20 Ridderstraat 9
- 21 Kerkplein 9
- 22 Dam 1-2
- 23 Oude haven/ hoek Bangert
- 24 Ged. Achterom 43
- 25 Tuinstraat 7
- 26 Nieuwstraat 58
- 27 Vooreiland 11
- 28 Oosterdijk 4

WERVERSHOOF

- 29 Zijdwijk 15
- 30 Hoek 15
- 31 Dorpsstraat 22
- 32 Dorpsstraat 71

ANDIJK

- 33 Bangert 28

- 34 Dijkweg 319a
- 35 Middenweg 4
- 36 Hornpad 11
- 37 Schoolweg 2 en 3

HAUWERT

- 38 Aan het Sluispolderpad, tussen de huisnummers Hauwert 129 en 131
- 39 Hauwert 95

- 40 Hauwert 65

OOSTWOUd

- 41 Oosteinde 44
- 42 Oosteinde 47

MIDWOUd

- 43 Tripkouw 28
- 44 Midwouder Dorpsstraat 17
- 45 Midwouder Dorpsstraat 39

Scan de QR code voor uitgebreide informatie en foto's van alle in de gemeente Medemblik deelnemende monumenten.

www.openmonumentendag.nl/comite/medemblik

OPEN MONUMENTENDAG WORDT MOGELIJK GEMAAKT DOOR:

VRIENDEN LOTERIJ
OPEN MONUMENTEN DAG

Comité Open Monumentendag Medemblik.

**Vlnr: Jos Kuin, Jan Vrugt, Corona Rentenaar, Trudy Schouwe, Samira Paarlberg
Op de foto ontbreekt Kees Over.**

Open Monumentendag 2023

Als comité lid voor de regio Mid- en Oostwoud zie ik uit naar de 9de september. Dit jaar staat Open Monumentendag in het teken van "Levend erfgoed" oftewel immaterieel erfgoed, onze tradities dus. Tradities worden doorgegeven van generatie op generatie, sommige tradities verdwijnen in de loop van de tijd maar gelukkig zijn er ook tradities die blijven bestaan of worden zelfs weer opnieuw "ontdekt". Zo is er bijvoorbeeld in Mid- en Oostwoud nadat daar de laatste kolfvereniging in de jaren zestig van de vorige eeuw ter ziele was gegaan ongeveer tien jaar geleden opnieuw een kolfvereniging opgericht. Dit is kolfvereniging "De Vergulde Vos", genoemd naar het vroegere café in Oostwoud. Ook zij doen mee aan Open Monumentendag.

Van andere tradities die tot het "Levend erfgoed" gerekend worden zijn we ons niet altijd bewust. Bijna iedereen in Nederland kent de

Opperdoezer Ronde, de bekende aardappel die nog altijd met succes in Opperdoes wordt geteeld. Ook deze aardappel behoort tot ons "Levend erfgoed". Door een combinatie van kwekersinstinct, grondsoort en vakmanschap kon dit aardappelras zo'n 150 jaar geleden ontstaan. In het centrum van Opperdoes wordt er tijdens Open Monumentendag ruimschoots aandacht besteed aan de Opperdoezer Ronde.

Maar behalve het thema "Levend erfgoed" zijn er in de gemeente Medemblik natuurlijk weer vele monumenten die hun deuren open zetten. In deze monumenten valt veel schoonheid te bewonderen die van buiten niet zichtbaar is. Ik zou zeggen laat u verrassen door deze schoonheid en maak gebruik van deze "open deuren" op de 9de september.

Kees Over

Gedicht van de dichter van Medemblik 2023

Open monementedag

'n Grôte stapel stiene
Dat was 'n swere sjouw
't Staat d'r al 'n toidje
Verlegen oud gebouw
Zô ke-je 't bekoike
Met oôze nuchterheid
't Is ok echt wel vakwerk
Dat is vezelf 'n foit.

Maar stiene zonder mense
Dat heb toch niks op zak?
Den zien ik mense voor moin
De manne gnep in 't pak
En vrouwe dreige jurke
'n Kappie over 't heer
Ze benne hier drok doende
En pittig in de weer.

Zô gaat 't hier weer leven
'k Zien hoe 't vroeger gong
Hoe ze 'n houp betakke
En wat d'r hierzô hong
Hoe rustig toen 't leven
Gien radio, teevee,
Maar enkeld de verhalen
Van wat 'n aar weer zee.

't Ben niet enkeld stiene
Dut mooie monement
't Benne ok verhale
Bekend en onbekend
Die geve oôs den zommaar
'n Roisie in de toid
Dut moois, dut levend erfgoed
Dat wul ik gien meer kwoit!

Martine Meester - van Groningen

